

[Rosing]

mut dannede et mindretalslandsstyre med Atassut som støtteparti. Dette forhold vil forhåbentlig afspejle sig her på Christiansborg, når min ærede kollega, hr. Steenholdt, bestiger talerstolen, denne gang som loyal støtte for mit regerende parti.

Fra Grønlands landsstyreformands, Jonathan Motzfeldts, tale ved Landstingets åbning for en uge siden vil jeg gerne have lov til at citere følgende:

»Samarbejdsaftalen mellem Siumut og Atassut har vist sig at være en solid politisk konstellation, som har skabt megen ro på den hjemlige politiske front. Den har også styrket vort renommé i Danmark og i udlandet. I Danmark er der af og til negative røster om Grønland, oftest udsprunget af total uvidenhed om de faktiske forhold, men jeg kan forsikre, at der eksisterer et godt og tillidsfuldt samarbejde mellem Landstinget og Folketinget.«

Videre siger Jonathan Motzfeldt:

»Landstinget skal under denne samling træffe en lang række beslutninger, som markerer, at vort land går ind i en ny fase i sin udvikling. Hjemmestyret har fået kød og blod . . . Tiden er til at analysere de hidtil opnåede resultater, og de nødvendige justeringer skal foretages med henblik på en mere målrettet og mere koordineret udbygning af vort samfund . . .

Vi må erkende, at det er et forandret Grønland, vi lever i i dag – også vi har for alvor mærket virkningerne af markedøkonomien. Når vi skal bevæge os ud på verdensmarkederne for at sælge vore produkter eller optage lån« – hvad vi jo også er begyndt på – »er der ingen, der tager specielle hensyn til, at vi er et lille arktisk folk . . . Alt for mange af os har svært ved at acceptere disse nye vilkår. Vi er igennem flere generationer vænnet til, at staten – og nu også hjemmestyret og kommunerne – klarer alle problemerne for os . . . Men den tid er uigenkaldeligt forbi.«

Det fører mig frem til den mest akutte og alvorlige menneskelige krise, vi har befundet os i i nyere tid. Det drejer sig om det grønlandske sundhedsvæsens katastrofale situation netop nu. Det er naturligvis ikke en situation, der er opstået her og nu, men resultatet af års utilstrækkelige og mangelfulde indsats på et område, som her i Danmark altid har været et af de allerhøjest prioriterede, og som man med stolthed har fremvist over for omverdenen.

Det drejer sig faktisk om en af de fundamentale menneskerettigheder, som stadig i dag er en selvfølge i Danmark, men absolut er truet i et yderområde af riget. Retten til at blive behandlet i tilfælde af sygdom er allerede i dag ingen selvfølge i Grønland. Fra nytår vil 50 ud af 77 lægestillinger være ubesatte. Grønland skal med andre ord tilføres 50 læger for at kunne opfylde et blot nogenlunde godt behandlingstilbud. Dette alvorlige problem skal løses og løses snarest.

Men trods det er den akutte lægesituation kun ét af de mange problemer, som Grønlands sundhedsvæsen står i, eller snarere et af symptomerne på en udsultningspolitik, som regeringen har ført over for det grønlandske sundhedsvæsen. I adskillige år har staten bevidst underbudgetteret bevillingerne, og dette medfører til eksempel et driftsunderskud på 27 mio. kr. her i 1988.

Der påregnes fremover driftsunderskud af lignende størrelse, hvorfor regeringen nu lægger op til, at disse midler fremover tages fra vort anlægsbudget. Det betyder, at næsten halvdel af det tiltænkte renoveringsbudget for de næste 10 år i det grønlandske sundhedsvæsen forsvinder ud i den blå luft, og vi kan skyde en hvid pind efter at bringe de fysiske rammer for sundhedsvæsenet i en bare nogenlunde acceptabel standard.

Dette kan og vil vi ikke acceptere. Vi lever i det Herrens år 1988, og Danmark kan simpelt hen ikke være bekendt at hævde suveræniteten over et område, hvor en så vigtig samfundsfunction fungerer efter normer, der var gældende for en menneskealder siden.

Vi kræver ikke luksushospitaler eller luksusbehandling. Vi ønsker blot rimelige og fornuftige forhold, som vi og vore familier kan leve med.

Jeg vil gerne her appellere til alle ansvarlige partier og medlemmer samt naturligvis til regeringen om snarest at løse dette problem sammen med os. Det kræver både akut handling og en mere langsigtet løsning, baseret på et grønlandsk behov, ud fra devisen om et ligeværdigt rigsfællesskab.

Sikkerheds- og udenrigspolitiske spørgsmål er et rigsansliggende, dvs. suverænt under rigsmyndighederne. Til trods herfor har vi i forståelse med regeringen nedsat et sikkerheds- og udenrigspolitisk udvalg under Landstinget.